

[Christmas Møller.]

kammersystem, ikke skulde opretholdes. Vi for vort Vedkommende mener, at dette vilde være rigtigt. Vi vil senere i den Kommission, der bliver nedsat, kunne faa Lejlighed til at drøfte Former herfor, Interesseomraader og Magtfordeling, om man maa bruge det Udtryk, imellem de to Ting. Jeg for mit Vedkommende tror altsaa ikke, at der er Vej frem for en samlende Løsning, uden at man søger den over Tokammerssystemet.

I denne Forbindelse vil jeg gerne have Lov til at sige, at under den politiske Udvikling, vi har haft her i Landet, med de nogenlunde faste Flertal under de forskellige Regeringer lige siden 1913, i den Forstand faste Flertal, at den almindelige Befolkning regnede med Grupperinger som Konservative-Venstre, Radikale-Socialdemokrater — jeg tager ikke Forholdene under Venstres Regeringer, fordi man ikke kan sammenligne Fastheden i Aftaler dør med Fastheden i Aftaler under den nuværende Regering, ej heller med Fastheden under Ministeriet Zahle fra 1913—1920 —, har man ganske glemte, at der under et Etkammersystem lige saa fuldt kan være Uro og Usikkerhed om Regeringen og dens Stilling som under et Tokammersystem. Jeg kunde tage Ministeriet Madsen-Mygdals Stilling i 1929 for at tage det nærmest liggende Eksempel, og jeg kunde tage — det er rimeligere — den højtærede Statsministers egen Stilling i 1926. Hvis den højtærede Statsminister vil se, hvad det var for et Lovforslag, han fik vedtaget den 4. eller 5. November 1926 her i Folketinget, fordi han ikke kunde enes med sit daværende Støtteparti, saa vil han se, at det Lovforslag, har man Lov til at sige, endte som det rene Vrøvl, ganske simpelt af den Grund, at ved Afstemningerne ved anden Behandling gik de to Partier, Socialdemokrater og Radikale, imod hinanden, og derved blev der et fuldkommen ubrugeligt Forslag ud af det. Hvis vi altsaa havde haft et Etkammersystem med det daværende Folketing i 1926, havde den højtærede Statsminister jo ikke kunnet regere stærkere end under et Tokammersystem, hvor man maa tale sig til Rette. Der er saaledes ikke nogen principiel Uoverensstemmelse mellem demokratisk Styre, som vi ønsker det, og et Tokammersystem, mellem den lige og almindelige Valgret, som vi holder i Hævd, og et Tokammersystem. Det kan vel heller ikke nytte i denne Tid at hævde et andet Synspunkt, naar man tænker paa, hvordan Udviklingen har været ude i Verden.

Jeg ønsker dernæst at sige, at i det

Øjeblik man ikke under Arbejdet med denne Sag vil kunne komme til et Resultat, som kan holde et betydeligt Stykke Tid, saaledes at det ikke lader Muligheden aaben for en Forfatningsstrid paa ny, tror jeg ikke, at hele Spørgsmaalet har stor Interesse.

Med Hensyn til selve Lovforslaget og dets Enkeltheder skal jeg sige, at jeg ikke kan se, der er nogen Grund til i Lovforslaget i ganske særlig Grad at nævne, paa hvilke Omraader Forhandlingen skal føres. Vi maa ønske, at man, naar Kommissoriet er givet om Forfatningsbestemmelserne, ikke giver Kommissionen noget nærmere Direktiv; vi mener, man udmærket kan sætte Punktum efter Ordet „Forfatningsbestemmelser“ i 2den—3die Linie i § 1. Der er Grund for mig til ved denne Lejlighed at fremhæve, at saa stærk er altsaa Grundloven af 1849, saa gode er dens Bestemmelser paa en lang Række Omraader, at den højtærede Regering har kunnet vælge den Vej alene at stille Forslag om Overvejelser af Forfatningsbestemmelserne.

Vi ønsker altsaa ikke, at Kommissionen skal have et bestemt Direktiv, naturligvis ikke fordi vi nægter at forhandle Et- eller Tokammersystemet, eller fordi vi ikke vil drøfte Folkeafstemningsprincippet. Adskillige Medlemmer af mit Parti har ved flere Lejligheder taget til Orde for, at man skulde lade Folkeafstemning afgøre store betydningsfulde Sager. Det afgørende i saa Henseende maa være, om man kan skabe det klare Spørgsmaal til Befolkningen, paa hvilket den skal svare ja eller nej. Deri er jeg for saa vidt enig. Men man maa jo ogsaa kunne overveje, om man ikke skulde kunne gaa den Vej med store betydningsfulde Spørgsmaal: ligefrem direkte at sætte et Lovforslag som saadant ud til Befolkningen til dens Afgørelse. Det ærede Medlem Hr. Pürschel nævnte under Behandlingen af Lovforslaget om Svangerskabsafbrydelse, at man eventuelt kunde lade et saadant Lovforslag gaa til Folkeafstemning, og sagde, at han ikke var ængstelig for en saadan Afgørelse. Andre Medlemmer af mit Parti har ved Siden af det ærede Medlem, jeg nævnte, sagt, at f. Eks. over for Spørgsmaalet om Landets Forsvar, hvor man kunde stille Spørgsmaalet til Befolkningen enkelt, rent og klart, nærede de ikke Ængstelse for den Vej. Vi er derfor villige til at overveje og behandle dette Spørgsmaal.

Hvad Valgretsaldere angaar, havde det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch haft den Følelse, at jeg ved et Møde, hvori vi begge deltog, havde drillet ham. Jeg har ikke nogen Erindring herom. Tværtimod, jeg